

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 17. Устава Републике Србије којом је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику Србију, у складу с Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Законом о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 91/19, 105/21 и 17/23) уређује се успостављање, садржина, основи евидентирања и начин вођења Централне евиденције стварних власника правних лица и других субјеката регистрованих у Републици Србији у складу са законом, као и друга питања од значаја за евидентирање стварних власника.

Основни разлог за доношење новог Закона су мере предвиђене Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2020-2024. године („Службени гласник РС”, број 14/20), као и отклањање уских грла уочених у примени појединих одредаба важећег Закона. Наиме, Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022-2024. године („Службени гласник РС”, број 40/22). у делу Посебни циљ 2. Спречити уношење у финансијски и нефинансијски систем имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом или која је намењена финансирању тероризма или ширењу оружја за масовно уништење, односно унапредити откривање такве имовине уколико је већ у систему, Мера 2.2. Спречавање злоупотребе финансијског и нефинансијског сектора за сврхе прања новца, финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење кроз мере познавања и праћења странке код обвезника, у оквиру Активности 2.2.1. предвиђена је измена Закона о Централној евиденцији стварних власника којом ће се унапредити садржина Централне евиденције (увести обавезу евидентирања стварног власника Регистрованог субјекта по сваком од основа, обавезу читавања (upload) докумената у Централну евиденцију стварних власника) и са тим у вези развити/унапредити софтверску апликацију Централне евиденције стварних власника коју води Агенција за привредне регистре.

Имајући у виду да реализација наведене активности захтева велики број нових нормативних решења и интервенција у више од половине чланова важећег Закона, одлучено је да се приступи изради новог Закона о централној евиденцији стварних власника.

Наведени закон је од нарочитог значаја за унапређење постојећег система откривања и спречавању прања новца и финансирања тероризма, као и за усаглашавање домаћег законодавства са свим међународним стандардима у овој области, па и са Директивом (ЕУ) 2015/849. Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврху прања новца или финансирања тероризма.

Чланом 30. Директиве (ЕУ) 2015/849 прописана је обавеза држава чланица да осигурају да пословни и други правни субјекти који се региструју на њиховој територији прибаве и чувају одговарајуће, тачне и ажурне информације о њиховим стварним власницима и уделима које поседују. Од наведених привредних субјеката се захтева да,

осим информација о својим правним власницима, пруже обвезницима информације и о стварним власницима. Информације о стварним власницима се чувају у свакој држави чланици у привредном регистру, регистру привредних друштава или јавном регистру у складу са чланом 16. Директиве (ЕУ) 2017/1132. Подаци који су садржани у наведеном регистру морају бити одговарајући, тачни и ажурни.

Даље, чланом 58. Директиве (ЕУ) 2015/849 прописано је, између осталог, да државе чланице осигуравају да обвезници могу сносити одговорност за кршење националних одредаба којима се преноси ова директива, да свака санкција или мера која из тога произлази буде делотворна, пропорционална и одвраћајућа, као и да државе чланице могу увести казненостправне и административне санкције. Такође, истим чланом прописано је да би надлежни органи требало да имају сва надзорна и истражна овлашћења како би субјекти који не поштују одредбе ове директиве, могли бити санкционисани, као и да надлежни органи своја овлашћења у погледу санкција могу обављати непосредно, у сарадњи са другим надлежним органима, подношењем захтева надлежним правосудним органима, као и да исти у том циљу блиско сарађују.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона дефинише се предмет закона, као и друга питања од значаја за евидентирање стварних власника.

Чланом 2. Нацрта закона одређују се субјекти на које се закон примењује (привредна друштва, осим јавних акционарских друштава, задруге, огранке страних привредних друштава, пословна удружења и удружења, осим привредних комора и представништава страних привредних комора, политичких странака, синдиката, спортских организација и удружења, цркава и верских заједница, фондације и задужбине, установе, представништва страних привредних друштава, удружења, фондација и задужбина) и прописује да се овај закон примењује и на трастове којима се управља из Републике Србије или којима се управа не налази у Републици Србији ако повереник у име траста ступи у пословни, професионални или комерцијални однос, односно обавља трансакције или готовинске трансакције са правним или физичким лицима на територији Републике Србије, као и на правне односе сличне трасту којима се управља из Републике Србије или којима се управа не налази у Републици Србији ако лице које је упоредиво са повереником ступи у пословни, професионални или комерцијални однос, односно обавља трансакције или готовинске трансакције са правним или физичким лицима територији Републике Србије, а имајући у виду да прописи Републике Србије не познају правну форму траста и других правних форми сличних трасту (*fiducie*, друге врсте траста, *fideicomisio* и сл.).

Чланом 3. Нацрта закона прописују се посебни случајеви када се стварни власник не одређује, односно не евидентира.

Чланом 4. Нацрта закона уређују се значење појединих појмова из овог закона, и то појам: Централне евиденције, евидентирања, овлашћеног лица, одговорног лица, траста и правног односа сличног трасту. Такође, дефинише се и појам стварног власника Регистрованог субјекта, као и траста и правног односа сличног трасту.

Чланом 5. Нацрта закона прописује се да Централну евиденцију стварних власника води Агенција за привредне регистре у електронској форми преко регистратора.

Чланом 6. Нацрта закона прописује се које податке о Регистрованом субјекту односно податке о трасту и правном односу сличном трасту, мора садржати Централна евиденција, као и које податке о стварном власнику иста мора да садржи. Поред података Централна евиденција садржи и документа на основу којих је стварни власник одређен, датуме о евидентирању података и докумената, као и копију пасоша или стране личне карте, уколико се странац евидентира као стварни власник Регистрованог субјекта.

Такође, прописује се да увид у документа и њихово преузимање преко интернет стране (портала) Агенције могу вршити државни органи, као и органи надлежни за вршење надзора и обвезници у смислу закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма.

Поред тога, прописује се да министар надлежан за послове привреде ближе прописује садржину Централне евиденције ради спровођења евидентирања стварних власника у централну евиденцију стварних власника.

Чланом 7. Нацрта закона прописује се да су основи евидентирања у Централну евиденцију: упис Регистрованог субјекта у надлежни регистар; промена власничке структуре и чланова органа Регистрованог субјекта, као и друге промене на основу којих се може ценити испуњеност услова за стицање својства стварног власника Регистрованог субјекта из члана 4. овог закона и управљање трастом, односно правним односом сличном трасту из Републике Србије или ступање повереника траста, односно лица које је упоредиво са повереником у име траста, односно правног односа сличног трасту у пословни, професионални или комерцијални однос, односно обављање трансакција и готовинских трансакција на територији Републике Србије.

Чланом 8. Нацрта закона прописано је да евидентирање података у Централну евиденцију врши регистратор (преузетих података од надлежних државних органа о Регистрованом субјекту) и овлашћено лице (евидентира прописане податке о стварном власнику). Такође, прописан је рок у коме је регистратор дужан да преузме одговарајуће податке у случају када дође до промене података, као и рок у коме је овлашћено лице дужно да евидентира податке у Централној евиденцији у случају наступања одговарајућег основа уписа. Истовремено са евидентирањем овлашћено лице учитава (врши *upload*) документа на основу којих је стварни власник одређен. Агенција за привредне регистре је дужна да овлашћеном лицу омогући несметан приступ Централној евиденцији преко интернет стране (портала) Агенције, а овлашћено лице врши евидентирање података уз употребу квалификованог електронског потписа.

Чланом 9. Нацрта закона прописана је обавеза годишње провере евидентираних података о стварном власнику. Наиме, Регистровани субјект, односно овлашћено лице дужно је да изврши проверу тачности и ажурности евидентираних података о стварном власнику у року од годину дана од дана последњег евидентирања података о стварном власнику, односно од дана последње потврде тачности и ажурности евидентираних података о стварном власнику и да у даљем року од 30 дана потврди тачност и ажурност евидентираних података о стварном власнику.

Чланом 10. Нацрта закона прописује се да Агенција, на захтев лица, у прописаном року од дана пријема захтева, издаје одговарајући извод и потврде из Централне евиденције.

Такође, прописан је начин, односно форма у којој се подноси захтев за издавање извода, односно потврде, као и да се уз захтев прилаже и доказ о уплати накнаде за издавање извода, односно потврде, као и утврђивање висине и начина плаћања исте.

Чланом 11. Нацрта закона прописано је да се објављивање важећих података врши истовремено са евидентирањем, док је ставом 2. истог члана прописано да подаци о

стварном власнику производе правно дејство према трећим лицима наредног дана од дана објављивања података.

Чланом 12. Нацрта закона прописано је да је Агенција за привредне регистре дужна да податке и документа из Централне евиденције чува трајно, као и да су Регистровани субјект, повереник траста и лице које је упоредиво са повереником у правном односу сличном трасту дужни да чувају податке и документа на основу којих је евидентиран стварни власник Регистрованог субјекта, траста, односно правног односа сличног трасту, десет година од дана евидентирања података о стварном власнику.

Такође, прописано је и да је Регистровани субјект, повереник траста и лице које је упоредиво са повереником у правном односу сличном трасту дужан да на захтев надлежног органа овлашћеног за вршење надзора у складу са законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма и законом којим се уређује инспекцијски надзор учини доступним и достави податке и ажурирана документа, без одлагања, а најкасније у року од три радна дана од дана пријема захтева.

Чланом 13. Нацрта закона прописано је да физичко лице које је евидентирано као стварни власник може поднети тужбу надлежном суду ради утврђивања да то лице није стварни власник, коју суд по правноснажности пресуде доставља Агенцији за привредне регистре ради брисања тог лица из Централне евиденције.

Такође, прописана је и дужност Регистрованог субјекта, односно овлашћеног лица да евидентира новог стварног власника у Централну евиденцију, најкасније у року од 30 дана од дана брисања лица за које је правноснажном пресудом утврђено да није стварни власник и обавеза да истовремено са евидентирањем учита (изврши *upload*) докумената на основу којих је нови стварни власник одређен.

Чланом 14. Нацрта закона уређен је надзор над евидентирањем, тачношћу, ажурирањем евидентираних података и докумената и чувањем података и докумената.

Наиме, када је реч о основу евидентирања који се односи на упис у надлежни регистар (члан 7. тачка 1) Нацрта закона) Агенција за привредне регистре проверава: да ли је Регистровани субјект у прописаном року у Централној евиденцији извршио и евидентирање података о стварном власнику и истовремено са евидентирањем учитао (извршио *upload*) докумената на основу којих је стварни власник одређен. Поред тога, Агенција проверава и да ли је Регистровани субјект, повереник траста, односно лице које је упоредиво са повереником у правном односу сличном трасту извршио потврђивање тачности и ажурности евидентираних података о стварном власнику. Уколико Агенција утврди да у прописаном року није извршено евидентирање података о стварном власнику или потврђивање тачности и ажурности евидентираних података, поднеће прекршајну пријаву против горе наведених лица.

Такође, када је реч о основу евидентирања који се односи на промену власничке структуре и друге промене које утичу на промену евидентираниог стварног власника, као и о основу који се односи на ступање повереника траста, односно лица које је упоредиво са повереником у име траста, односно правног односа сличног трасту у пословни однос на територији Републике Србије са обвезником у смислу закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма (члана 7. тач. 2) и 3) Нацрта закона), надлежни органи овлашћени за вршење надзора у складу са законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма и законом којим се уређује инспекцијски надзор проверавају да ли је Регистровани субјект, повереник траста и лице упоредиво са повереником у правном односу сличном трасту, извршио одговарајуће евидентирање података о стварном власнику у прописаном року. Ови органи овлашћени су и за

подношење захтева за покретање прекршајног поступка против Регистрованог субјекта, повереника траста и лица упоредивог са повереником у правном односу сличном трасту, ако у вршењу надзора утврде прописане неправилности.

Поред тога, прописано је и да Народна банка Србије у вршењу послова надзора и контроле из делокруга послова које обавља над радом и пословањем Регистрованог субјекта, проверава да ли је Регистровани субјект испунио обавезе утврђене овим законом, а нарочито да ли је извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из члана 8. став 4. овог закона од дана наступања основа евидентирања из члана 7. тачка 2) овог закона, да ли је евидентирао тачне податке, као и да ли Регистровани субјект чува податке и документа на основу којих је евидентирао стварног власника и да је с тим у вези овлашћена да предузима мере, укључујући и изрицање новчаних казни према Регистрованим субјектима над којим врши надзор (финасијска институција и правно лице које обавља мењачке послове), а у складу са законом којим се уређује пословање тих субјеката, односно прописима којима се уређује обављање мењачких послова и контрола обављања мењачких послова. Такође, Народној банци Србије дато је и овлашћење за подношење захтева за покретање прекршајног поступка против правног лице које обавља мењачке послове.

Када је Регистровани субјект пружалац услуга повезаних с дигиталном имовином над којим Комисија за хартије од вредности врши надзор у оквиру обављања својих законом утврђених функција, надзор и предузимање мера, укључујући и изрицање новчаних казни према тим Регистрованим субјектима, врши Комисија за хартије од вредности у складу са законом којим се уређује дигитална имовина.

Чланом 15. Нацрта закона уводи се, као новина, обавеза Агенције за привредне регистре да сачињава и јавно објављује листу Регистрованих субјеката који нису извршили евидентирање стварног власника у Централну евиденцију у прописаном року, као и постојећих Регистрованих субјеката који до дана почетка примене овог закона нису у Централној евиденцији евидентирали податке о стварном власнику.

Ова листа садржи податке и о Регистрованим субјектима који су евидентирали стварног власника, а који у року од 60 дана од дана почетка примене овог закона не изврше учитавање (*upload*) докумената на основу којих је стварни власник одређен.

Листа се ажурира на сваких 48 сати, а Регистровани субјекти са листе сматрају се видокоризичним у смислу закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Чланом 16. Нацрта закона прописује се надлежност органа за вршење надзора над спровођењем овог закона.

Чланом 17. Нацрта закона прописано је кривично дело за оно лице које у намери да прикрије стварног власника Регистрованог субјекта, траста односно правног односа сличном трасту у Централну евиденцију не евидентира податке о стварном власнику, евидентира неистинит податак о стварном власнику као истинит, промени или избрише истинит податак о стварном власнику Регистрованог субјекта, траста односно правног односа сличном трасту. За ово кривично дело прописана је казна затвора од шест месеци до пет година.

Чл. 18, 19. и 20. Нацрта закона прописују се прекршаји за Регистрованог субјекта, прекршај у случају оснивања Регистрованог субјекта електронским путем и прекршај у случају евидентирања траста и правног односа сличног трасту. Прекршајно се кажњава и одговорно лице у правном лицу, односно поверник траста и физичко лице упоредиво са повереником траста у правном односу сличном трасту.

Чланом 21. Нацрта закона прописане су заштитне мере за прекршај из чл. 18. и 19. овог закона. Наиме, Регистрованом субјекту може се изрећи заштитна мера забрана вршења одређених делатности, а одговорном лицу у Регистрованом субјекту забрана вршења одређених послова и дужности у Регистрованом субјекту.

Такође, за прекршај из члана 20. овог закона може се изрећи поверенику траста, односно лицу које је упоредиво са повереником траста у правном односу сличном трасту, заштитна мера забране вршења одређених послова које је вршио у време извршења прекршаја или руководеће дужности у привредном или финансијском пословању или одређене врсте послова, или свих или неких дужности везаних за располагање, коришћење, управљање или руковођење повереном имовином.

Заштитна мера из овог члана може се изрећи у трајању од шест месеци до три године, рачунајући од дана извршности пресуде.

Судску одлуку надлежни суд по правноснажности доставља Агенцији за привредне регистре ради уписа у Централну евиденцију привремених ограничења права лица регистрованих у Агенцији за привредне регистре.

Чланом 22. Нацрта закона прописује се да су постојећи Регистровани субјекти дужни да се ускладе са одредбама овог закона у року од 60 дана до дана почетка примене овог закона.

Чланом 23. Нацрта закона предложено је да се подзаконски акти за спровођење овог закона донесу у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 24. Нацрта закона прописује се да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а да почиње да се примењује по истеку рока од осамнаест месеци од дана ступања на снагу овог закона. Такође, прописује се да се до дана почетка примене овог закона примењује Закон о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 91/19, 105/21 и 17/23) и подзаконска акта донета на основу тог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За примену овог закона биће обезбеђена средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Кључна питања за анализу постојећег стања

1. Приказати постојеће стање у предметној области у складу са важећим регулаторним оквиром.

Имајући у виду предмет овог закона, исти је од нарочитог значаја за унапређење постојећег система откривања и спречавања прања новца и финансирања тероризма и усаглашавању домаћег законодавства са свим међународним стандардима у овој области.

Ова област у Републици Србији уређена је Законом о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 91/19, 105/21 и 17/23), којим се уређује се успостављање, садржина, основи евидентирања и начин вођења Централне евиденције стварних власника правних лица и других субјеката регистрованих у Републици Србији у складу са законом, као и друга питања од значаја за евидентирање стварних власника.

Чланом 30. Директиве (ЕУ) 2015/849 прописана је обавеза држава чланица да осигурају да пословни и други правни субјекти који се региструју на њиховој територији прибаве и чувају одговарајуће, тачне и ажурне информације о њиховим стварним власницима и уделима које поседују. Од наведених привредних субјеката се захтева да, осим информација о својим правним власницима, пруже обвезницима информације и о стварним власницима. Информације о стварним власницима се чувају у свакој држави чланици у привредном регистру, регистру привредних друштава или јавном регистру у складу са чланом 16. Директиве (ЕУ) 2017/1132. Подаци који су садржани у наведеном регистру морају бити одговарајући, тачни и ажурни.

Даље, чланом 58. Директиве (ЕУ) 2015/849 прописано је, између осталог, да државе чланице осигуравају да обвезници могу сносити одговорност за кршење националних одредаба којима се преноси ова Директива, да свака санкција или мера која из тога произлази буде делотворна, пропорционална и одвраћајућа, као и да државе чланице могу увести казненоправне и административне санкције. Такође, истим чланом прописано је да би надлежни органи требало да имају сва надзорна и истражна овлашћења како би субјекти који не поштују одредбе ове директиве, могли бити санкционисани, као и да надлежни органи своја овлашћења у погледу санкција могу обављати непосредно, у сарадњи са другим надлежним органима, подношењем захтева надлежним правосудним органима, као и да исти у том циљу блиско сарађују.

Имајући у виду наведену одредбу поменутих директива наша држава је донела Закон о Централној евиденцији стварних власника како би се ускладила са одредбама ових директива.

2. Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема? Да ли постоје неки други разлози за доношење прописа у случају да није уочен проблем у области?

Важећи Закон до сада је више пута мењан и допуњаван првенствено због усклађивања националног прописа са прописима Европске уније, односно Закон о Централној евиденцији стварних власника као закон од нарочитог значаја за унапређење постојећег система откривања и спречавања прања новца и финансирања тероризма и усаглашавања домаћег законодавства са свим међународним стандардима у овој области. Било је потребно, између осталог, ближе уредити надлежност органа и организација у погледу контроле евидентирања података, истинитости и тачности тих података, као и дати овлашћење за подношење захтева за покретање прекршајног поступка. Поред тога, у циљу унапређења услова за отпочињање пословање, а у складу са мерама из Акционог плана Програма за унапређење позиције Републике Србије на ранг листи Светске банке о условима пословања-Doing Business за период 2020-2023. године, извршене су и измене и допуне Закона којима се прописује да се у случају оснивања Регистрованог субјекта електронским путем, оснивач сматра овлашћеним лицем за евидентирање прописаних података о стварном власнику, чиме се омогућава да се истовремено са оснивањем Регистрованог субјекта изврши евидентирање стварног власника у Централну евиденцију. Уколико оснивач не искористи ову могућност, остаје обавеза лица које је овлашћено за заступање у Регистрованом субјекту да у року од 30 дана (члан 8. став 3. Закона) од дана наступања основа евидентирања из члана 7. тачка 1) овог закона, односно од оснивања Регистрованог субјекта евидентира стварног власника у Централну евиденцију, те с тим у вези остаје и његова одговорност за евидентирање података у прописаном року, за тачност

података које је евидентирао, као и за чување одговарајућих, тачних и ажурних података и докумената на основу којих је евидентирао стварног власника.

Основни разлог за доношење новог Закона су мере предвиђене Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2020-2024. године („Службени гласник РС”, број 14/20), отклањање уских грла уочених у примени појединих одредаба важећег Закона, као и даље усклађивање са међународним стандардима. Наиме, Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022-2024. године („Службени гласник РС”, број 40/22) у делу Посебни циљ 2. Спречити уношење у финансијски и нефинансијски систем имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом или која је намењена финансирању тероризма или ширењу оружја за масовно уништење, односно унапредити откривање такве имовине уколико је већ у систему, Мера 2.2. Спречавање злоупотребе финансијског и нефинансијског сектора за сврхе прања новца, финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење кроз мере познавања и праћења странке код обвезника, у оквиру Активности 2.2.1. предвиђена је измена Закона о Централној евиденцији стварних власника којом ће се унапредити садржина Централне евиденције (увести обавезу евидентирања стварног власника Регистрованог субјекта по сваком од основа, обавезу учитавања (upload) докумената у Централну евиденцију стварних власника) и са тим у вези развити/унапредити софтверску апликацију Централне евиденције стварних власника коју води Агенција за привредне регистре.

Имајући у виду да реализација наведене активности захтева велики број нових нормативних решења и интервенција у више од половине чланова важећег Закона, одлучено је да се приступи изради новог Закона о Централној евиденцији стварних власника.

Кључна питања за идентификовање опција

1. Да ли је циљ могуће остварити применом „status quo” опције (одустајање од било какве интервенције)? Приказати последице примене „status quo” опције.

Опција „status quo” није применљива, с обзиром да је Влада усвојила мере из ове области кој треба спровести, односно Акциони плана за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2020-2024. године („Службени гласник РС”, број 14/20),

2. Које су кључне промене које се прописом предлажу ради остварења циља?

Прописан је низ нових одредби које ће осигурати за унапређење постојећег система откривања и спречавања прања новца и финансирања тероризма и усаглашавању домаћег законодавства са свим међународним стандардима у овој области. Прописује да се овај закон примењује и на трастове којима се управља из Републике Србије или којима се управа не налази у Републици Србији ако повереник у име траста ступи у пословни, професионални или комерцијални однос, односно обавља трансакције или готовинске трансакције са правним или физичким лицима на територији Републике Србије, као и на правне односе сличне трасту којима се управља из Републике Србије или којима се управа не налази у Републици Србији ако лице које је упоредиво са повереником ступи у пословни, професионални или комерцијални однос, односно обавља трансакције или готовинске

транзакције са правним или физичким лицима територији Републике Србије, а имајући у виду да прописи Републике Србије не познају правну форму траста и других правних форми сличних трасту (*fiducie*, друге врсте траста, *fideicomisio* и сл.).

Даље, уводи се обавеза евидентирања стварног власника Регистрованог субјекта по сваком од основа, обавеза учитавања (*upload*) докумената у Централну евиденцију стварних власника) и са тим у вези развиће се/унапредити софтверска апликација Централне евиденције стварних. Затим уводи се обавеза Агенције за привредне регистре да сачињава и јавно објављује листу Регистрованих субјеката који нису извршили евидентирање стварног власника у Централну евиденцију у прописаном року, као и постојећих Регистрованих субјеката који до дана почетка примене овог закона нису у Централној евиденцији евидентирали податке о стварном власнику.

Ова листа садржи податке и о Регистрованим субјектима који су евидентирали стварног власника, а који у року од 60 дана од дана почетка примене овог закона не изврше учитавање (*upload*) докумената на основу којих је стварни власник одређен.

Листа се ажурира на сваких 48 сати, а Регистровани субјекти сматрају се високоризичним у смислу закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Поред тога, прописује се које податке о Регистрованом субјекту односно податке о трасту и правном односу сличном трасту, мора садржати Централна евиденција стварних власника, као и које податке о стварном власнику иста мора да садржи. Поред података Централна евиденција садржи и документа на основу којих је стварни власник одређен, датуме о евидентирању података и докумената, као и копију пасоша или стране личне карте, уколико се странац евидентира као стварни власник Регистрованог субјекта.

Такође, прописује се да увид у докумената и њихово преузимање преко интернет стране (портала) Агенције могу вршити државни органи, као и органи надлежни за вршење надзора и обвезници у смислу закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма.

3. Која је међународна упоредна пракса у регулисању области?

Република Аустрија на пример од почетка доношења прописа из ове области примењује евидентирање стварног власника по свим основама, као и обавезу учитавања (*upload*) докумената у надлежном регистру стварних власника Републике Аустрије.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1. Какве ће ефекте предложена решења прописа имати на јавне приходе и расходе?

Предложена решења ће смањити у некој мери појаву сиве економије због спречавања прања и финансирања тероризма, па ће то посредно имати позитиван ефекат на јавне приходе.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1. Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак или административни захтев и која је његова сврха? Да ли предложена решења утичу на повећање или смањење административних трошкова и колико износи повећање или смањење административних трошкова које сноси привредни субјект?

Предложена решења у пропису не утичу на повећање или смањење административних трошкова које сноси привредни субјект јер евидентирање стварног

власника и учитавања (*upload*) докумената у Централну евиденцију стварних власника се врши електронски од стране заступника/оснивача регистрованог субјекта.

2. Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која непосредно или посредно утиче на повећање или смањење трошкова производње и/или пружања услуга које сноси привредни субјект? Колико износи повећање или смањење ових трошкова? Која је сврха увођења нове, измена или укидања ове обавезе?

Предложеним решењима се не мењају се, не укидају, нити уводе нове обавезе које непосредно или посредно мењају процес производње и/или пружања услуге.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

Предложена решења не утичу на повећање или смањење административних трошкова које сnose грађани, нити се предложеним решењима прописа уводи нова или мења или укида постојећа финансијска обавеза за грађане. Такође, предложеним решењем прописа не утиче се на било који начин на цене роба и услуга и животни стандард становништва, нити предложена решења из прописа имају утицај на тржиште рада, запошљавање, услове за рад и синдикално удруживање.

1. Да ли предложена решења прописа утичу на доступност културних садржаја и очување културног наслеђа?

Предложена решења прописа не утичу на доступност културних садржаја и очување културног наслеђа.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1. Које активности је потребно спровести и у којим роковима како би се омогућила примена прописа? Који органи јавне управе, односно организационе јединице органа јавне управе су одговорни за спровођење ових активности?

Подзаконски прописи за извршење овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, а до дана почетка примене овог закона примењиваће се подзаконски акти донети на основу Закона о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 91/19, 105/21 и 17/23). Министарство привреде је одговорно за доношење подзаконских аката у складу са новим Законом.

2. Одредити капацитете органа јавне управе које је потребно ангажовати за примену прописа. Да ли надлежни органи располажу овим капацитетима?

Агенција за привредне регистре располаже довољним капацитетима, као и надлежни органи контроле (инспекцијски органи, НБС, и други органи надзора прописани законом).

3. Да ли и на који начин предложена решења прописа утичу на ефикасност, одговорност и транспарентност рада органа јавне управе надлежних за примену прописа?

Предложене измене унапредиће ефикасност рада Агенција за привредне регистре, као и надлежних органи контроле (инспекцијски органи, НБС, и други органи надзора прописани законом) пре свега у домену надзора над регистрованим субјектом у смислу Закона о Централној евиденцији стварних власника. Предложеним изменама предвиђа се низ санкција које су слојевите и које одговарају тежини извршеног кривичног дела и прекршаја, где пре свега мислимо на новчане казне које ће се изрицати уколико се не буду поштовале одредбе Закон. То су измене које ће рад горе наведених органа учинити ефикаснијим.

Информације о спроведеним консултацијама

1. Да ли су приликом израде прописа спроведене консултације? **ДА** **НЕ**

2. Које циљне групе и заинтересоване стране је потребно укључити у процес консултација (на основу спроведене анализе циљних група и заинтересованих страна)?

Све оне које су и биле укључене у процес консултација и израде Нацрта закона.

3. Наведите циљне групе и заинтересоване стране које су учествовале у консултацијама.

Нацрт закона припремила је Посебна радна група за припрему текста Нацрта Закона, у чијем раду су учествовали представници органа и организација чији је делокруг повезан са садржином овог закона. Наиме, у раду Радне групе за припрему текста Нацрта закона о Централној евиденцији стварних власника правима поред представника Министарства привреде и Агенције за привредне регистре учествовали су и представници Министарства правде, Привредне коморе Србије (која заступа интересе нпр. привредних субјекте, различитих колективних удружења и сл.), Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Народне банке Србије, Прекршајног апелационог суда, Прекршајног суд у Београду, Удружења банака Србије, Центра за европске политике, Управе за спречавање прања новца, Министарства унутрашњих послова, Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарства правде и Пореске управе.

4. Да ли је приликом израде прописа, остварена комуникација са представницима микро, малих и средњих привредних субјеката из регулисане области, угроженим друштвеним групама и представницима удружења које се баве родном равноправношћу?

Више о овој теми биће предочено у анализи ефеката прописа након спроведене расправе

5. Да ли су релевантне информације о свим фазама спроведених консултација, коришћеним техникама и јавној расправи, објављене на порталу е-Консултације и када?

/

6. Наведите примедбе, сугестије и коментаре на текст прописа, достављене у току консултација које су усвојене.

Више о овој теми биће предочено у анализи ефеката прописа након спроведене јавне расправе.